

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת איימן עודה

פ/25/6553

הצעת חוק שירות התעסוקה (תיקון – הסבה מקצועית לעובדי עבודת כפיים), התשפ"ו–2026

1. הוספת סעיף 42ג. בחוק שירות התעסוקה, התשי"ט–1959¹, אחרי סעיף 42ב יבוא :

42ג. (א) עובד שעבד בעבודת כפיים במשך עשר שנים לפחות, והגיע לגיל 50, יהיה זכאי לתוכנית הסבה מקצועית שתינתן על ידי שירות התעסוקה, ללא עלות.

(ב) תוכניות ההסבה המקצועיות כאמור בסעיף קטן (א) יכללו, בין היתר, הכשרות לעבודה משרדית, תפקידי הדרכה, תפקידי שירות ותחומים נוספים שאינם דורשים מאמץ פיזי ניכר; התוכניות יכללו ליווי פרטני למשך 12 חודשים לפחות לאחר סיום ההכשרה.

(ג) בסעיף זה, "עבודת כפיים" – העבודות המפורטות בתוספת השנייה או עבודה אחרת שהשר יקבע בצו.

(ד) השר רשאי לקבוע בתקנות אמות מידה נוספות לזכאות וכן את סוגי תוכניות ההסבה המקצועיות, הוראות לעניין אופן ביצוען, משכן והסדרי תקצוב.

---

¹ ס"ח התשי"ט, עמ' 32.

דברי הסבר

הצעת חוק זו נועדה לאפשר לעובדים שבמיטב שנותיהם עבדו בעבודת כפיים, שהיא עבודה פיזית קשה, לעבור לתעסוקה מותאמת יותר כאשר גופם אינו מאפשר עוד להמשיך בעבודה השוחקת. עובדי עבודת כפיים הם עמוד השדרה של ענפים רבים במשק הישראלי, כגון בנייה, תעשייה, חקלאות, סיעוד, תחבורה ותחזוקה. ברוב המקרים, עבודות אלו אינן מאפשרות המשך עבודה בכבוד, עד הגעה לגיל פרישה, בשל שחיקה פיזית מצטברת ומוגבלויות גופניות שמתפתחות לאורך השנים. על אף שמתקיימות גם כיום הכשרות מקצועיות באמצעות שירות התעסוקה, אין הסדר שמעניק זכות להשתתפות, במימון המדינה, בתוכנית הסבה מקצועית לעובדי כפיים שהגיעו לגיל מבוגר. נדרשת התייחסות מובחנת ומיוחדת לצורך בהכשרה מקצועית לגבי קבוצה זו, שאינו נובע מאבטלה אלא ממיצוי היכולת הפיזית. מוצע לקבוע בחקיקה זכאות ברורה להסבה מקצועית חינם לעובדים שהגיעו לגיל 50 ועבדו בעבודות כפיים במשך עשר שנים לפחות. שר העבודה, יקבע בצו, מהי עבודת כפיים שמזכה בזכות האמורה. עוד מוצע כי השר יתקין תקנות שיסדירו אמות מידה נוספות לזכאות לקבלת מימון לתוכנית ההכשרה ואת סוגי ההכשרה אשר יתאימו לתחומי עבודה שאינם דורשים מאמץ פיזי, במטרה לסייע בהשתלבות יציבה ומכובדת מחדש בשוק העבודה. בנוסף, מוצע כי ההגדרה "עבודת כפיים" תתבסס על התוספת השנייה לחוק שירות התעסוקה, התשי"ט-1959, הכוללת ענפים כגון בנייה, תעשייה, תחבורה, חקלאות ועוד, ושר העבודה יוסמך לקבוע, בצו, עבודות נוספות שייחשבו עבודה כפיים, על מנת לאפשר גמישות והתאמה למציאות המשתנה.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ט בשבט התשפ"ו (16.02.2026)